

Phụ nữ quyền trong Phật Giáo và Lễ Khánh thành Ni Viện Thiện Hòa tại Cabramatta, Sydney ngày 24 tháng 7, 2016:

Luật sư Đào Tăng Dực

Trong 2 tuần qua, không viết gì vì quá bận rộn những việc công và tư. Trong các việc công có vinh dự được tham dự Trại “Ngọn Đuốc Sinh Tồn” (Theo chủ thuyết Dân Tộc Sinh Tồn của nhà cách mạng Trương Tử Anh) do anh chị em Liên Minh Dân Chủ và Tân Đại Việt tổ chức ngày thứ Bảy 16 tháng 7 và được mời vào bàn chủ tọa, cùng LS Lưu Tường Quang, trong khi Nữ LS trẻ tuổi và tài ba Trần Kiều Ngọc thuyết trình một đề tài hấp dẫn về tuổi trẻ Việt Nam. Nơi tổ chức, theo tôi hiểu, là một cơ sở của Cộng Đồng Công Giáo Việt Nam gọi là St Joseph Conference Centre. Không khí tại đây trang nhã và thánh thiện, làm tôi tưởng nhớ đến những ngày tháng sống tại ký túc xá sinh viên Đắc Lộ (Alexandre de Rhodes) tại Sài Gòn, thuở xa xưa.

Lúc đó, là một Phật Tử còn rất trẻ, trên bàn lúc nào cũng có tượng Phật, nhưng lại cư ngụ trong một ký túc xá Công Giáo Dòng Tên. Ban ngày thỉnh thoảng lại đi bộ bằng qua đường lằn mò đến Đại Học Vạn Hạnh để nghe Hòa Thượng Thích Mãn Giác giảng giải về Duy Thức Luận và lén nhìn ngưỡng mộ triết gia Phạm Công Thiện đi dạo trên sân Đại Học này. Chỉ lén nhìn thôi vì lúc đó còn quá nhỏ, chưa đủ tư cách hoặc can đảm để đối diện với “người”. Cha giám đốc Đắc Lộ lúc đó là LM Henri Forêt (Henry Forest) nhìn thấy tượng Phật trên bàn cũng chỉ vui vẻ thôi, không nói gì. Tôi rất quý trọng và biết ơn vị Linh Mục khả kính này.

Có một lần, khi băng qua đường về hướng Vạn Hạnh thì gặp phải một xe hơi kiếng đen uy nghi sang trọng với nhiều xe mô tô quân cảnh hộ tống chạy nhanh đến. Tôi tránh không kịp thì bị những quân cảnh trên mô tô quát tháo lỗ mãng, thị uy, xua đẩy ra khỏi đường, để dành cho nhân vật quan trọng đó đi qua. Sau này tôi mới biết người ngồi trên xe là Thủ Tướng Đại Tướng Trần Thiện Khiêm, hoặc là đi làm hoặc đi đâu đó. Tôi rất may mắn vì mặt mày hiền từ, không giống như một tay khủng bố hay ám sát, người lái mô tô bảo vệ chỉ đẩy ra mà thôi. Nếu không, có thể bị nguy hiểm tính mạng nữa.

Tiếp theo đó là Chúa Nhật ngày 24 tháng 7, 2016. Lại được vinh hạnh tham dự từ sáng Lễ Khánh Thành Ni Viện Thiện Hòa của Sư Cô Thích Nữ Phước Hoàn, và vào buổi chiều đó đám giỗ của thân phụ Thượng Tọa Thích Như Định tại chùa Thiên Ấn. Thượng Tọa Thích Như Định là một thiền sư uyên thâm, nhưng cần cù, khiêm nhượng và đặc biệt lôi cuốn người nghe khi ngài thuyết pháp. Chính vì thế mặc dù các ngày lễ quan trọng như Phật Đản, Vu Lan và đám giỗ này, Ngài không bao giờ có thư mời hay loan tải chính thức, chỉ Phật tử truyền miệng thôi, mà chùa Thiên Ấn cũng chật ních người. Trẻ một chút là coi như khó có chỗ đậu xe hoặc phải đậu rất xa.

Tuy nhiên Lễ Khánh Thành Ni Viện Thiện Hòa đặc biệt có ý nghĩa. Như một Phật Tử, dĩ nhiên tôi hãnh diện vì tôn giáo của mình. Như một người nghiên cứu chính trị và dấn thân vào tiến trình dân chủ hóa đất nước, tôi càng bội phục Đức Phật như một tư tưởng gia đầy vĩ kiến.

Có hai chủ trương của Đức Phật có tính cách mạng vượt thời gian trên phương diện chính trị và nhân quyền (đặc biệt phụ nữ quyền).

Thứ nhất là Ngài minh thị không chủ trương xây dựng giáo hội như một định chế (institution) đầy quyền uy, có khả năng khống chế nhà nước (the state) lẫn xã hội dân sự (civil society) và hiệu lệnh thiên hạ. Ý niệm Tam Bảo (Phật Pháp Tăng) phát xuất từ Ngài. Thay vì giáo hội, Ngài chủ trương những tăng đoàn thãm nhuần thiên vị, đạo đức cao và độc lập lẫn nhau để trao truyền chánh pháp cho nhân loại. Khi một phật tử quy y, người này quy y Tam Bảo chứ không quy y bất cứ một giáo hội nào.

Một trong những hiểm nguy đối với những công dân cá thể, trong một nền dân chủ, là tiến trình định chế hóa cực đoan (extreme institutionalization), xây dựng lên những định chế lớn lao, như những con quái thú ăn tươi nuốt sống con người cá thể (the individual person). Điển hình trong lịch sử đương đại là các đảng cộng sản và nhà nước Hồi Giáo (Islamic State) như một vương quốc giáo quyền (Khalifate), khống chế nhà nước lẫn xã hội dân sự. Tôi đã khai triển các điểm quan trọng này trong cuốn sách mới xuất bản và có phổ biến trên mạng “Cấm Nang Song Ngữ Thành Lập Hội Đoàn trong bối cảnh Xã Hội Dân Sự Tại Việt Nam” bằng song ngữ Anh- Việt.

Thứ hai cũng không kém phần quan trọng là, mặc dầu gặp những chống đối mãnh liệt từ nhiều tầng lớp xã hội đương thời, Ngài quyết định cho phép phụ nữ xuất gia và đường đường chính chính gia nhập tăng đoàn của Ngài. Đây là một quyết định biểu hiện từ bi và trí tuệ chân chính của một bậc Chánh Đẳng Chánh Giác. Nên nhớ, ngay cả ngày hôm nay, gần 2600 năm về sau, nhiều tôn giáo lớn của thế giới vẫn chưa vượt thoát khỏi những thế lực vừa đến từ xã hội, vừa đến từ những nhóm quyền lực và quyền lợi mang tính định chế, hầu thực thi quyền bình đẳng của người phụ nữ, trên bình diện lãnh đạo tâm linh.

Tôi ngồi trong ngôi chánh điện trang nghiêm, không quá lớn, nhưng trang nhã, ấm cúng của Ni- Viện Thiện Hòa mới xây, chiêm ngưỡng sự hiện diện của một tăng đoàn đông đảo có lẽ ít nhất trên 30 vị, nhất là sự hiện diện đông đảo của các ni sư, trong đó có Ni Sư Thích Nữ Phước Hoàn và ý thức thâm sâu vai trò của người phụ nữ trong trọng trách chăm sóc tâm linh cho dân tộc và nhân loại.

Một trong những điều tôi yêu mến trong Phật Giáo là phần lời quý thầy và quý sư cô đều làm thơ rất hay. Ở điểm này thì Sư Cô Thích nữ Phước Hoàn tuyệt hảo. Sư cô là một thi sĩ chân chánh, những

dòng thơ tuôn trào nhẹ nhàng, tự nhiên, không gượng ép như hơi thở và hương thơm của những cánh đồng lúa xanh rì trên đất nước Việt Nam.

Ni Viện Thiện Hòa tọa lạc tại số 153 Gladstone Street, Cabramatta, NSW 2166, Australia. Phone: 02-9727-2167.